

Accountantsverslag

over het boekjaar 2018

GR Samenwerking De Liemers

Aan het Algemeen Bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers
Kerkstraat 27
6901 AA ZEVENAAR

Doetinchem, 11 juni 2019
325101/341/105

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2018 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag zijn de belangrijkste resultaten van onze controle weergegeven.

Het doel van dit verslag is u te informeren over onze bevindingen. Tevens hebben wij aanbevelingen opgenomen. U heeft aan ons voor de controle van de jaarrekening 2018 geen (bijzondere) aandachtspunten meegegeven. Graag lichten wij dit verslag en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader aan u toe.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met het Dagelijks Bestuur. Hun reactie is hierin - voorzover relevant - verwerkt.

Dit verslag is uitsluitend voor u bestemd en is niet bestemd om voor andere doeleinden te worden gebruikt.

Tot slot willen wij onze dank uitspreken voor de medewerking die ons gedurende de uitvoering van onze controlewerkzaamheden is verleend.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Onze opdracht.....	4
1.2. Aandachtspunten vanuit het Algemeen Bestuur	4
1.3. Onze onafhankelijkheid	4
1.4. Onze deskundigheid	4
2. Bevindingen uit de controle.....	4
2.1. Controleverklaring bij de jaarrekening 2018	4
2.2. Bevindingen getrouwheid	5
2.3. Bevindingen rechtmatigheid	6
2.4. Niet gecorrigeerde controleverschillen.....	7
2.5. Verloop van de controle	8
3. Bevindingen en aanbevelingen interne beheersing	9
3.1. Afwikkeling extra controlemaatregelen vanuit de procescontrole	9
3.2. Informatietechnologie	9
4. Kwaliteit van de jaarstukken	10
4.1. Kwaliteit van de jaarstukken	10
4.2. Naleving van de verslaggevingsregels	10
4.3. Jaarverslag en paragrafen	10
5. Single Information en Single Audit	10
6. Afsluiting.....	10

1. Inleiding

1.1. Onze opdracht

U heeft ons de opdracht verstrekt de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers te controleren. Onderdeel van de jaarrekening is de SiSa bijlage. Met deze bijlage legt het Dagelijks Bestuur verantwoording over de besteding van Rijksbijdragen af aan de deelnemende gemeenten.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van de controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening, het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 325.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 975.000 (3% van de lasten). Voor SiSa hebben wij de voorgeschreven (dezelfde of lagere) goedkeuringstoleranties gehanteerd.

1.2. Aandachtspunten vanuit het Algemeen Bestuur

U heeft aan ons voor de controle geen bijzondere aandachtspunten meegegeven.

1.3. Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2018 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

1.4. Onze deskundigheid

De teamleden die betrokken zijn bij de controle zijn voldoende deskundig en voeren in alle gevallen controles uit bij andere lokale overheden, waaronder gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

2. Bevindingen uit de controle

2.1. Controleverklaring bij de jaarrekening 2018

Onze controleverklaring heeft 2 oordelen. Wij zijn voornemens voor de getrouwheid van de baten en de lasten over 2018 en van de financiële positie per 31 december 2018 een goedkeurend oordeel te verstrekken.

Voor wat betreft de rechtmatigheid van de baten en lasten en van de balansmutaties over 2018 hebben wij een fout in de rechtmatigheid van de aanbestedingen vastgesteld ten bedrage van € 512.000. Deze fout bevindt zich tussen de 1 en 3%. Hierdoor is het rechtmatigheidsoordeel een verklaring met beperking. In de jaarrekening is toegelicht dat voor dit bedrag de aanbesteding ten onrechte niet-Europees heeft plaatsgevonden. Hierdoor heeft deze fout geen invloed op het getrouwheidsoordeel.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

2.2. Bevindingen getrouwheid

2.2.1. *Inleiding*

Bij de controle van de getrouwheid beoordelen wij of de baten en lasten en de mutaties in de balans tijdig, juist en volledig zijn verantwoord.

Onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen voor de getrouwheid zijn hieronder weergegeven.

2.2.2. *Licentiekosten voor meerdere jaren*

Bij de controle op de lasten hebben wij vastgesteld dat een aantal kostenfacturen voor de inkoop van onderhoudskosten/licenties voor een deel ten onrechte als lasten zijn verantwoord.

Het is niet toegestaan om kosten van licenties voor meerdere jaren in een keer ten laste van een reserve of het resultaat te brengen. Deze kosten moeten worden geactiveerd en worden afgeschreven over de geldigheidsduur. Mocht er een bestemmingsreserve gevormd zijn voor deze investering, dan kan deze gebruikt worden voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. De kosten van aangeschafte licenties kunnen alleen als exploitatielasten worden verantwoord indien dit niet in strijd is met het activeringsbeleid van SDL op basis van de activeringsgrens, zoals deze is opgenomen in de financiële verordening.

Het controleverschil is:

Vooruitbetaalde kosten	€ 88.333	
MVA licenties software	€ 22.484	
Aan/ Lasten		€ 110.817

2.2.3. *Activering onderhoudskosten niet toegestaan*

Bij de controle op de materiële vaste activa is vastgesteld dat 4 facturen (deels) onterecht als materiële vaste activa zijn geactiveerd. Dit betreft voor een deel onderhoudskosten in plaats van investeringen. Onderhoud houdt of brengt een object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object en mag daarom niet worden geactiveerd.

Het controleverschil is:

Vooruitbetaalde kosten	€ 67.651	
Onderhoudskosten	€ 39.488	
Aan/ MVA		€ 107.049

2.2.4. *Vaste activa: afschrijvingstermijn hardware*

In het boekjaar is in diverse hardware geïnvesteerd zoals een centrale server en storage. Voor deze investeringen is een afschrijvingstermijn van 7 jaar aangehouden. Afschrijvingen starten vanaf 2019. Op basis van de verordening zou de hardware in 4/5 jaar moeten worden afgeschreven in plaats van 7 jaar.

Wij adviseren u de werkelijkheid in 2019 te conformeren aan de verordening door deze hardware in 4 of 5 jaar af te schrijven.

2.2.5. *Vaste activa: ondergrens*

Het AB heeft in de vastgestelde financiële verordening (Artikel 5. Waardering en afschrijving vaste activa) opgenomen om voor SDL een activeringsondergrens van € 10.000 te hanteren. Voor de bepaling van de investeringsgrens is rekening gehouden met investeringen die logischerwijs met elkaar samenhangen. Het gaat dan om investeringen die afzonderlijk minder dan € 10.000 kosten, maar waarvan het geheel deze grens overstijgt.

Wij adviseren om de nota Activeringsbeleid te verduidelijken op dit punt en expliciet aan te geven dat het hier gaat om investeringen die logischerwijs met elkaar samenhangen, maar afzonderlijk minder dan € 10.000 bedragen.

2.2.6. Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

2.3. Bevindingen rechtmatigheid

2.3.1. Inleiding

Bij de controle van de rechtmatigheid beoordelen wij of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2018 op rechtmatigheid gecontroleerd. Wij hebben de voorgeschreven criteria van rechtmatigheid onderzocht en de resultaten geven wij hierna weer.

2.3.2. Begrotingscriterium

In het overzicht van baten en lasten zijn 4 programma's opgenomen. De bestedingen op de programma's "Inkoop", "RID" en "RSD" zijn lager geweest dan begroot. Voor wat betreft het programma "Bestuur" is er een begrotingsoverschrijding geweest van € 4.654. Daartegenover staan hogere baten van € 4.654. De begrotingsoverschrijding is adequaat toegelicht en ook binnen het beleid gebleven, zodat wij deze overschrijding niet als begrotingsonrechtmatigheid mee hoeven te wegen in ons accountantsoordeel.

2.3.3. Voorwaarden criterium

Wij hebben vastgesteld of de financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met het door u vastgestelde normenkader voor het jaar 2018. Onze bevindingen en aanbevelingen hieromtrent zijn:

1. *Uitkeringen Participatiewet 2018 cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt*

Uit onze controlewerkzaamheden bleek dat voor een deel van de groep bijstandsgerechtigden met een lange afstand tot de arbeidsmarkt weliswaar arbeidsverplichtingen zijn opgelegd, maar dat deze in 2018 niet zijn getoetst en gedocumenteerd of deze zijn nagekomen.

Cliënten met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt hoeven niet actief gecontroleerd te worden op het naleven van de arbeidsverplichtingen en hoeven dus niet gekort te worden. Dit kan gezien worden als een dringende reden, zoals aangegeven in de afstemmingsverordeningen van de drie gemeenten. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt.

Wij dringen erop aan in de cliënten dossiers de vastleggingen omtrent de toepassing van de afstemmingsverordening te allen tijde op te nemen. Tevens adviseren wij het mandatenregister aan te passen op de praktijksituatie. In het mandaatbesluit staat dat elk besluit omtrent de bijstandsverlening ter kennisgeving aan het DB/AB moet worden voorgelegd.

2. Dossiervorming

Bij het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden op de rechtmatigheid van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, BBZ, de re-integratie, de IOAW en de IOAZ hebben wij gezien dat de verantwoordings- en controle informatie in het GWS/Corsa systeem niet altijd compleet/goed zichtbaar is. In die gevallen hebben wij de kwaliteitsmedewerkers en andere medewerkers gevraagd of de (aanvullende) voor de controle benodigde stukken op andere plekken lagen, wat het geval was. Hierdoor konden we onze controlewerkzaamheden - zij het niet efficiënt - wel voldoende uitvoeren.

Wij vragen uw bijzondere aandacht voor het completeren van alle benodigde verantwoordings- en controle informatie voor de uitkeringen in het GWS systeem.

3. Rechtmatigheid van de aanbestedingen

Wij hebben gecontroleerd of de aanbestedingen zijn verricht binnen de Europese aanbestedingsregels. Deze controle kon niet altijd eenvoudig worden uitgevoerd vanwege het in enkele gevallen ontbreken van de benodigde controle informatie en de motivering voor de afwijking van het inkoopbeleid.

Bij 2 leveranciers zijn de Europese aanbestedingsregels niet juist toepast, voor een bedrag van in totaal circa € 512.000.

Wij adviseren de vastleggingen van de verantwoordings- en controle informatie voor de controle op de rechtmatigheid van de aanbestedingen te optimaliseren. De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- *Het optimaliseren van de inrichting van het aanbestedingsproces, met bijzonder aandacht voor de verantwoordings- en controle informatie.*
- *Het voordat wordt aanbesteed tijdig te documenteren waarom op de betreffende wijze wordt aanbesteed.*
- *Het motiveren bij afwijking van het inkoopbeleid.*
- *Interne controle uitvoeren op de inkopen in het betreffende jaar voor verplichtingen groter dan € 50.000 per jaar.*
- *Het afsluiten van raamcontracten daar waar dat handig is.*

2.3.4. Criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik

Wij hebben vastgesteld dat de lasten, baten en balansmutaties niet tegenstrijdig zijn geweest met de regels voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

2.4. Niet gecorrigeerde controleverschillen

Wij hebben onze controlebevindingen met de medewerkers besproken. Naar aanleiding hiervan zijn aanpassingen in de jaarrekening aangebracht. Deze zijn juist en volledig verwerkt.

Voor wat betreft de rechtmatigheid: bij 2 leveranciers zijn de Europese aanbestedingsregels niet juist toepast voor een bedrag van in totaal circa € 512.000.

In dit verslag hebben wij alle relevante bevindingen opgenomen.

Voor de controleverschillen voor de SiSa uitkeringen hebben wij de daarvoor afzonderlijk van toepassing zijnde rapporteringstoleranties gehanteerd.

Omschrijving	Fouten in €	Onzekerheden in €
Getrouwheid		
<i>Materiële vaste activa te hoog verantwoord vanwege geactiveerde onderhoudskosten (deel reclass vooruitbetaalde kosten € 68.000 en hogere onderhoudskosten € 39.000)</i>	€ 39.000 (extra last)	€ 0
<i>Onderhoudskosten te hoog verantwoord (deels reclass vooruitbetaalde kosten € 88.000 en € 23.000 materiële vaste activa)</i>	€ 111.000 (lagere last)	€ 0
Totaal	€ 72.000 (lagere last)	€ 0
Rechtmatigheid		
Niet naleven aanbestedingsregels bij twee aanbestedingen	€ 512.000	€ 0
Totaal	€ 512.000	€ 0

Tabel met ongecorrigeerde controleverschillen

2.5. Verloop van de controle

Een goede organisatie en goede onderbouwingen en vastleggingen zijn de basis voor goede jaarstukken en een effectieve en efficiënte jaarrekeningcontrole. Wij vinden dat uw organisatie hierin heel veel energie heeft gestopt. Uiteraard is er nog heel veel aan efficiëntie te winnen.

Wij hebben in nauw overleg en gezamenlijk met uw organisatie een lijst opgesteld, waarin is opgenomen welke stukken en onderbouwingen nodig zijn voor het opstellen van de jaarstukken en het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

Bij de start van onze controlewerkzaamheden bleek dat de onderliggende stukken en onderbouwingen voor de jaarstukken nog voor een deel niet beschikbaar waren en/of in sommige gevallen nog niet duidelijk. Tevens hebben wij diverse correcties geadviseerd ten aanzien van de jaarstukken om te kunnen voldoen aan de BBV.

Wij hebben gedurende het gehele controleproces steeds zeer nauw overleg met de financiële functionarissen gevoerd om zo goed mogelijk te kunnen samenwerken om het proces samen af te ronden, mede door een regulier voortgangsoverleg en afstemming van nog te verrichten werkzaamheden over uit te zoeken posten. Als gevolg van het vorengaande zijn door iedereen die betrokken is bij het samenstel- én controleproces meer uren ingezet dan verwacht en/of gepland.

Wij adviseren het financieel management het proces van het samenstellen van de jaarstukken met elkaar en ook met ons te evalueren. Een afspraak wordt hiervoor gemaakt. Hierna adviseren wij in onderling overleg:

- *Het balansdossier verder te verbeteren.*
- *Meer (controle)werkzaamheden in een eerder stadium te plannen en uit te voeren.*
- *Jaarrekeningposten rubriceren conform BBV vereisten.*
- *Vorderingen en schulden alleen salderen indien dit voldoet aan de daaraan te stellen eisen.*
- *BBV kennis actueel houden en verder uit te breiden.*

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Lid van:

stolwijk kennisnetwerk

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem
t 0314 36 91 11

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar
t 0316 34 18 48

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928

3. Bevindingen en aanbevelingen interne beheersing

3.1. Afwikkeling extra controlemaatregelen vanuit de procescontrole

In de managementletter hebben wij tekortkomingen in processen gezien. Naar aanleiding hiervan hebben wij extra controlemaatregelen uitgevoerd op deze onderdelen. De resultaten hiervan waren als volgt:

1. Wij hebben een op te leveren stukkenlijst vervaardigd waarin we hebben aangegeven welke extra controlemaatregelen moesten worden uitgevoerd.
2. Wij hebben selecties gemaakt van de uit te voeren waarnemingen.
3. Wij hebben een door de manager getekende brief ontvangen, waarin is aangegeven dat voor de cliënten die vrijgesteld waren voor de arbeidsverplichtingen, geen maatregelen behoeften te worden genomen.
4. Er is een data-analyse uitgevoerd op de juiste en volledige werking van de BRP (Basis Registratie Personen) mutaties.
5. De salarislijst is gecontroleerd op juistheid. Hieruit zijn geen bijzonderheden gekomen.
6. Wij hebben een controle uitgevoerd op de volledigheid van de verplichtingen aan de hand van facturen en betalingen in 2018.
7. Wij hebben vastgesteld dat de laatste BBV vereisten ook zijn nageleefd.

3.2. Informatietechnologie

Omdat de informatietechnologie erg belangrijk is voor het beheersen van de geld- en goederenstromen en voor een veilig gegevensbeheer en -transport, hebben wij de beheersomgeving specifiek beoordeeld. Wij beoordeelden de onderstaande aspecten:

1. De continuïteit van de gegevensverwerking
2. De logistieke toegangsbeveiliging
3. Het wijzigingsbeheer

Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden vinden wij dat er op het gebied van de continuïteit van de gegevensverwerking en voor het wijzigingsbeheer voldoende interne beheersmaatregelen zijn genomen. Wel adviseren wij u aanscherpingen te doen. Voor wat betreft de logische toegangsbeveiliging zijn beheersmaatregelen getroffen, doch is een verbetering en aanscherping dringend nodig.

Ad 1. Continuïteit gegevensverwerking

Er zijn voldoende maatregelen getroffen voor de continuïteit van de gegevensverwerking.

Ad 2. Logische toegangsbeveiliging

1. Er vindt niet periodiek een controle plaats op de rechten van medewerkers, wanneer iemand tijdelijk meer rechten krijgt om in te vallen controleert de applicatiebeheerder niet of deze rechten ook weer juist teruggezet worden. Hierdoor bestaat het risico dat medewerkers teveel onnodige en niet geautoriseerde rechten hebben en daarmee handelingen kunnen verrichten.
2. De procedures omtrent uitdienst van medewerkers worden niet altijd formeel nageleefd. Afmelding dient gemeld te worden bij de RID en bij applicatiebeheer via een formulier, dit gebeurt niet altijd. Het heeft de aanbeveling hiervoor een standaardprocedure af te dwingen zodat rechten in het systeem juist blijven en zijn.
3. De applicatiebeheerders hebben alle rechten in Key2Financiën. Hierop vindt geen toezicht plaats. Hierdoor bestaat het risico dat zij ongeautoriseerd mutaties doorvoeren buiten het proces om.
4. Wachtwoordbeheer op het netwerk is adequaat ingericht, echter voor de applicaties niet.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Wij adviseren de naleving van het wachtwoordenbeleid periodiek te toetsen en op volledigheid en rechtmatigheid van toegang, waaronder de juiste verwerking van in- en uitdiensttreding.

Ad 3. Wijzigingsbeheer

Het wijzigingsbeheer is goed georganiseerd. Hiervoor is inmiddels een procedure opgesteld.

4. Kwaliteit van de jaarstukken

4.1. Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de jaarstukken op een effectieve wijze zijn ingericht en in het algemeen goed leesbaar zijn.

4.2. Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij enkele afwijkingen gezien die zijn aangepast in de jaarstukken.

4.3. Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen deze stukken en de jaarrekening 2018.

5. Single Information en Single Audit

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen voor de gemeenten Zevenaar, Duiven en Westervoort gecontroleerd. Wij hebben geen onzekerheden en/of fouten geconstateerd.

In de onderstaande voorgeschreven tabel hebben wij onze bevindingen gerapporteerd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang €	Toelichting
SZW G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69_deel openbaar lichaam 2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SZW G3B	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

6. Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl